

Abbas Kiarostami: El pa i el carreró (1970)

EspaiCinema curs 2009 / 2010

Nan va kucheh, 1970 (també coneguda pel títol anglés: *Bread and Alley*). Rodada en 35 mm., blanc i negre. 10 minuts. Director i guió: Abbas Kiarostami. Escenografia: Taghi Kiarostami. Imatge: Mehrdad Fakhimi. So: Harayer. Muntatge: Oliaï. Intèrpret: Reza Hashemi, Mehdi Shirvanfar. Distribució: Les Films du Paradoxe.

Argument: Un xiquet torna a casa, amb un pa baix del braç. En un carreró, un gos errant li lladra i li barra el pas. El xiquet, perplex, intenta superar-lo passant junt a un adult, però aquest pren un altre camí. Finalment, decideix enfrontar-se al gos i llançar-li un tros de pa. El gos acompanya el xiquet, que camina preocupat fins a casa seua. Els gos espera al carrer i apareix un nou xiquet.

Els primers segons de *El pa i el carreró* ja donen el to: estem front a un cineasta per al qual el pla és alhora un contracte formal i un assumpte de moral. En un lent travelling lateral, la càmera segueix el xiquet que marxa donant patades a un pot. El contracte consisteix a fer durar suficientment l'acció per permetre els títols sobreimpressionats. Allò mòbil -el vell pot de conserva- no ultrapassa mai el límit del quadre, fins que a la fi dels títols un xut el trau fora de camp.

Aquest pla inicial il·lustra l'exemple més senzill d'allò que és l'ésser humà i el seu desig: una relació de satisfacció i de frustració. El mòbil s'allunya i s'acosta; certament el mou el xiquet, qui també es desplaça cap a allò desconegut, cap al perill. És en aquest punt en el qual el contracte formal del quadre esdevé assumpte moral.

El tema del curtmetratge és planteja d'aquesta manera. Quan el xiquet arriba enfront del gos que li amenaça, sorgeix la qüestió: no pot tornar sobre les seues passes, ha de continuar endavant (com el pot) i haver de superar l'amenaça.

La primera solució és buscar la protecció d'un adult. És una solució regressiva. L'adult ignora el xiquet. L'única solució és marxar endavant, anar cap al perill i triomfar-hi. I és en aquest moment en el qual el xiquet elabora una solució: anar cap al perill i llançar-li al gos un tros de pa. El pa és l'element d'identificació del personatge. Ell ha aparegut com qui porta el pa a casa seua. Pensa, aleshores, en deixar una part del pa al gos, per conservar la major part i dur-la a la família. Hi ha tota una reflexió sobre la resolució dels problemes, sobre el sacrifici i el compartir.

Estilísticament, en un curtmetratge sense diàlegs, cobra importància la banda sonora, que s'accentua, que resta en silenci en els moments de deliberació, i cobra força en els moments de decisió.

(Adaptat de: Laurent Roth, en Abbas Kiarostami: *Textes, entretiens, filmographie complète*. París: Éditions de l'Étoile, Cahiers du cinema, 1997,

Edició especial Trobada Innovació Educativa, 8-9 juliol 2010

Un cinema poètic

El cinema de Kiarostami posa en imatges temes de la Nova Poesia iraniana. Aquells que s'aturen davant els problemes, i, en resoldre's, es fan més grans, com al poema «On és la morada del meu amic?» de **Sohrab Sepehri** (1928-1980) o «El vent ens emportarà» de **Forough Farrokhzad** (1935-1967). Kiarostami té pel·lícules amb títols que corresponen a aquests poemes.

*Tu aniràs fins al final d'aquesta avinguda
que emergirà més enllà de l'adolescència,
després et tornaràs cap a la flor de la soledat.
A dues passes de la flor, et pararàs
al peu de la font on hi ha els mites de la terra. [...]
El teu veuràs un nen enfilat sobre un aïllat pi,
desitjós de robar els pollets del niu de la llum,
i li preguntaràs: On és la morada del meu amic?*

«Dans ma nuit, si brève, hélas / Le vent a rendez-vous avec les feuilles. / Ma nuit si brève est remplie de l'angoisse / dévastatrice / Ecoute ! Entends-tu le souffle des ténèbres? / De ce bonheur, je me sens étranger. / Au désespoir je suis accoutumée. / Ecoute ! Entends-tu le souffle des ténèbres? / Là, dans la nuit, quelque chose se passe / La lune est rouge et angoissée. / Et accrochée à ce toit / Qui risque de s'effondrer à tout moment, / Les nuages, comme une foule de pleureuses, / Attendent l'accouchement de la pluie, / Un instant, et puis rien. / Derrière cette fenêtre, / C'est la nuit qui tremble / Et c'est la terre qui s'arrête de tourner. / Derrière cette fenêtre, un inconnu s'inquiète pour / moi et toi. / Toi, toute verdoyante, / Pose tes mains - ces souvenirs ardents - / Sur mes mains amoureuses / Et confie tes lèvres, repues de la chaleur de la vie, / Aux caresses de mes lèvres amoureuses / Le vent nous emportera ! / Le vent nous emportera !»

«El més important és com ens servim d'una sèrie de mentides per arribar a una veritat més gran. Mentides que no són reals, però sí veritables en algun sentit. Això és l'important.» (Abbas Kiarostami)

«Les pel·lícules de Kiarostami suposaven un interrogant essencial sobre el cinema a les acaballes del segle XX. És més, despüllada dels afaits típics de les grans ficcions, la imatge semblava retrobar-hi la seua funció primordial de «finestra oberta al món», alliberada de l'interès de ser convertida en símbol o representació.» (Victor Erice)

Per saber-ne més:

Abbas Kiarostami: *Textes, entretiens, filmographie complète*. París: Éditions de l'Étoile, Cahiers du cinéma, 1997.

Gabriel Villalonga: *Abbas Kiarostami. El poeta de lo cotidiano*. Madrid: Minor Network, 2001.

Alberto Elena: *Abbas Kiarostami*. Madrid: Cátedra, 2002.

Jean-Luc Nancy: *La evidencia del filme. El cine de Abbas Kiarostami*. Madrid: Errata Naturae, 2008.

Devin Orgeron, *Road Movies. From Muybridge and Méliès to Lynch and Kiarostami*, New York, Palgrave Macmillan, 2008.